

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 aranydíjban részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. NOVOTNY ERNŐ.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Városok és megyék reformja.

A belügyminisztérium városi főosztályának keretében a városok fejlesztésével összefüggő kérdések számára külön ügyosztályt létesítenek. Ezen új ügyosztály ügykörébe a következő ügyek fognak tartozni. Helyszini tanulmányozás a városokban. Az 1912. LVIII. törvénycikk végrehajtásának irányítása. A városok állami segélyezése és ezzel kapcsolatos ügyek. Az 1886. évi XXI. t. c. 15. §. és az 1886. évi XXII. t. c. 132. szakaszai alapján behozható közszolgáltatások. A városi vagyon hasznosítására vonatkozó irányítás; a városi intézmények, intézetek, közművek, vállalatok fejlesztése s ezekkel kapcsolatos elvi és szabályozási kérdések. Végül városi törzskönyvek létesítése.

Az új ügyosztály, mint a programból látjuk, mélyen bele fog nyulni a vármegyék és városok közéletébe és ha tekintetbe vesszük azt, hogy az 1912. évi LVIII. t. c. 30. szakasza kötelezőleg utasítja a belügyminisztert, hogy a törvény életbe lépésétől, tehát 1912. évi augusztus hó 13.-tól számított két éven belül a városok szervezetéről, közigazgatásáról és háztartásáról, ugyiszintén a városok rendőségének országos rendezéséről törvényjavaslatot terjesszen elő, elképzelhetjük, hogy mindjárt az első időben is mily óriási munkát kell ennek az ügyosztálynak feldolgozni.

A városok és vármegyék közigazgatása, ha nem is fog teljesen átalakítani s valószínűleg a vármegyék tulnyomó többségének állásfoglalása következtében az államosítás sem fog az egész vonalon megtörténni, mindamelllett teljesen újja fog szervezteni, mert a megalkotandó új városi törvény szükségszerű következményképen maga után fogja vonni egy új községi törvény alkotását, amely azután a vármegyei közigazgatás reformját fogja előidézni. A városi autonomia reformjára vonatkozólag a kormány nem zárkozhat el attól az általános követelménytől, hogy a városok és községek — noha állami ellenőrzés mellett — de kizárólag maguk intézzék a sorsukat. A város saját maga állapítsa meg háztartását s annak miként leendő kezelését, amely az új törvényben azért fog lényeges változást szenvedni, hogy a rendőség államosítani s a szegényügy országosan rendezteni fog.

Ezen nagyfontosságú kérdések elbirálásánál természetesen megfelelő előtanulmány szükséges. Igen sok törvé-

nyünknek az a hibája, hogy kizárólag a zöld asztal mellett a gyakorlati élet ismerete nélkül készült. Tudják ezt a minisztériumban is s ezért a belügyminiszter avégből, hogy ez a nagyszabású városi és megyei reformra vonatkozó munkát a gyakorlati közgazgatás alapos ismerete, valódi szükségleteinek és hiányának lekiismeretes mérlegelése alapján minél megfelelőbben történhessék s hogy az alkotandó törvények a gyakorlati közigazgatás szükségleteit minél pontosabban kielégítsék, a szükséges adatokat a maga közegei útján a helyszinén szándékozik beszerezni s ennél fogva egy rendelkezik a miniszter, hogy a belügyminisztérium kebeléből egyes törvényhatóságokba bizottságot küld ki azzal a határozott rendeltetéssel, hogy ez a bizottság az említett törvényszerkesztési munkálatokhoz a szükséges adatokat és ismereteket közvetlenül a helyszinén szerzett saját tapasztalataiból szerezzék meg és gyűjtse össze.

E feladatból természetesen és szükségképen következik, hogy eljárása alkalmával a bizottság a közigazgatási eljárást, az ügyvitelt és pénzügykezelést is minden vonatkozásban beható vizsgálat tárgyává fogja tenni. Evégből a miniszter most felkéri a törvényhatóságokat, hogy a kiküldendő bizottságot munkálkodásában odaadón támogatassák s így közvetlen közreműködéssel is járuljanak hozzá ama cél megvalósításához, hogy az újonnan szervezendő közigazgatás a hozzáfűzött várakozásokat minden irányban és minél tökéletesebben kielégítse.

Nagy fontossággal bír az, hogy a miniszter a városok speciális viszonyairól is a legaprólékosabb részletekig kidolgozott s teljesen hű képet nyerjen. Ilyen alkalmakkor szokott leginkább érvényesülni a protekció minden vonalon, hogy egyes városok, vármegyék részére a törvényben minél nagyobb előny vagy segély biztosíttassék. Teljes tárgyilagos, de egyszersmind hű képet csak úgy fog nyerni a miniszter, ha maguktól a város vezetőtől fogja információit beszerezni s e célból az általa kiküldött bizottság megjelenik a városokban s ott a helyi érdekek felderítése mellett az illető község vagy város eddigi teljesített működését, fejlődésének arányait, jövőző fejlődés-képességét és főképen pedig teherviselési képességét és vagyoni viszonyait fogja tüzetesebben méltatni.

A reformprogramban is a pénzügykérdés fogja a főszerepet játszani. De különösen a városok reformja el sem

képzelhető az állami segítség nélkül. A városok nem képesek immár saját erejükből a közigazgatás annyira bonyolult és oly sokféle térre kiterjedő szerkezetét ellátni már csak azért is, mert tisztviselőiket az állami feladatok elvégzése is igénybe veszi.

A városoknak éber szemmel kell most tehát őrködni, nehogy de nobis sine nobis végezzék el a közigazgatás reformját s bennünket bevégzett tények elé állítsanak. Léva városának is arra kell törekedni, hogy észrevégyék s a megillető helyre juttassák, nehogy úgy járjon, mint annak idején a lakbérosztályosoknál, mikor a kis községekkel jutott egy vonalba. Az új városi autonomia ne szaporítsa, de csökkentse a közterheket, amelyek ma is igen súlyosan nehezedezik a polgárság vállaira. A tisztviselők függetlenségének megóvását, ne pedig a hatalomnak való teljes kiszolgáltatását jelentse.

El kell ismernünk, hogy a közigazgatás, különösen a városi, rászorul a revízióra s örvendünk kell azon, hogy végre a törvényhozás elé fog kerülni az új alapvető törvényjavaslat a közigazgatásról, mégis fel kell hívni a reá előre is a törvényhatósági és a városi közigazgatás minden faktorát, hogy saját speciális viszonyaikra nézve a kiküldött bizottságot a leg részletesebben tájékoztassák s meggyőzzék arról, hogy a törvényhatóságok és városok ma is ragaszkodnak az autonomikus szervezethez.

A Reviczky Társaság alakuló közgyűlése.

Folyó hó 25.-én délután 4 órakor a városháza nagytermében testet öltött az eszme: a Reviczky Társaság megalakult.

Köveskúti Jenő tanítóképző-intézeti igazgató, mint az előkészítő bizottság elnöke, üdvözölvén a megjelenteket, jelentést tett a bizottság működéséről, mely az alapszabályok tervezetével elkészült s felkérte a jelenlevőket, hogy a közgyűlés vezetésére elnököt válasszanak.

A közgyűlés egyhangú óhajára Köveskúti Jenő elfoglalta az elnöki széket s tömör, lelkes beszédben vázolta a társaság célját: egyesíteni egy nagy országársznek íróit, művészeit s makedvelőit, mindazokat, akik a közműveltség fejlesztésén összemunkálni kívánnak. A szorosán vett életpálya betöltése nem jelenti még az élethivatás betöltését: azoknak, akik a nemzet művelődése, a kultúra fejlesztése, a közjólét s a szép élet iránt érzéssel, tehetséggel és akarattal bírnak, azok után vágyódnak s akik kötelességüknek is érzik a közért tenni, azon

munkálni: azok egyesítésére, a nemzeti közmunkára való sorakoztatásra van hivatva a Reviczky-társaság. A megjelentek számából mint előjebből örömmel konstatálja, hogy az eszme fogékony talajra talált a reméli, hogy a társaság nagyra fog nőni s értékes gyümölcsöket fog teremni a magyar kultúra számára.

Az egyesület Reviczky Gyuláról, a sokáig el nem ismert, sőt félreismert eredeti nagy tehetségről nevezi el magát, teszi ezt egyrészt azért, mert a sokat szenvedett költőnek kevés számú zavartalan napjai közé elsősorban tartoznak azok, melyeket Léván a Boronkay család körében töltött s melyekre Reviczky mindig oly hálással és annyi szeretettel gondolt vissza, de teszi azért is, mert a társaság szelleme rokon annak a Reviczkynek szellemével, aki szintén a maga erejéből, a névtelenségből, a legnehezebb intenciókkal s törekvéssel küzdött fel magát a magyar irodalom tényezőjévé. Ez a kettős vonatkozás adja meg a jogot a társaságnak arra, hogy Reviczky Gyula nevével induljon kulturmunkájának teljesítésére.

Az emelkedett szellemű tartalmas megnyitó beszéd után a közgyűlés néhely szakaszok megvitatása után az előkészítő bizottság által előterjesztett alapszabályokat elfogadta.

Az ekként megalakult társaság nevében ekkor Köveskúti Jenő elnök szólásra emelkedett s meleg szavakkal üdvözölte a társaság első vendégét, Reviczky Gyula életíróját, felfedezőinek egyik legérdemesebbikét Dr. Paulovics István selmecbányai lyc. tanárt, ki az üdvözlést megköszönve bejelentette csatlakozását a társaság nagy munkájához.

A társaság diszelnökének, tiszteletbeli tagjainak, tisztikarának és választmányának megválasztása következett ezután. A közfelkiáltással történt választás eredménye a

következő: Diszelnök: Keltz Gyula cs. és kir. kamarás, Baravármegye főispánja; tiszteletbeli tagok: Dr. Paulovics István, főgimn. tanár, Reviczky Gyula életírója, Palágyi Lajos, Koroda Pál és Móricz Zsigmond, a Petőfi társaság tagjai.

A társaság tisztikara: elnök: Köveskúti Jenő, társelnökök: Báthly László és Tóth Sándor; főtitkár: Dr. Kersék János; titkár: Rassovszky Kálmán; ügyész: Dr. Kmoskó Béla; pénztáros: Dr. Laufer Lipót; könyvtáros: Dr. Mocsy Ába; gondnok: Bellán Sándor.

Az irodalmi szakosztály elnöke: Dr. Karafíth Márius, előadója: Frank Antal; a zenei szakosztály elnöke: Belcsák László, előadója: Grimm György; a színi szakosztály elnöke: Dezséri Bobok Mária, előadója: Dr. Novotny Ernő.

A választmány: (irod. szakosztályból) Bándy Endre, Biruha József, Bódogh Lajos, Jónás Imre, Kis Mihály dr. (Ar.-Maróth), Koperniczky Cornél, id. Kriek Jenő, ifj. Lakner László, caebi Pogány Virgil, Dr. Znamenák István (Ar.-Maróth), (a zenei szakosztályból) Belcsák Béla, Duschek Ernő, Dr. Heinrich Viktorné, Hortzka Erzsike, Kleiszner Pál, Nadai Dénes, Szilassy Dezsőné, Schulpe Alfonzné, Dr. Weinberger Adolfné, Tokody István; (a színi szakosztályból) Arvai Mici, Dr. Belcsák Sándor, Dr. Baiog Sandorné, Farkas Tódor, Jaross Ferenc, Kotték Ferenc, Pazár Zoltán, Rajczy Géza (Ar.-Maróth), dr. Szilányi Aurél (Ar.-Maróth), Schaffer Ferenc.

A társaságot megalakulása alkalmából számos kultur-egyesület s társaság üdvözölte, melyek közül módunkban van a következőket közölni:

A Reviczky — társaság
tekiutatos előkészítő bizottságának, Léva.

Hazaifias örömmel értesülünk a tek. Elő-
készítő Bizottság meghívásából — arról, hogy

Léva rendezett tanácsu városnak a magyar irodalomért és művészetért lelkesülő értelmisége vasárnap megalakítja a Reviczky-Társaságot s ezzel a Felvidék kulturintézményeit egy jelentősre igérkező irodalmi testülettel gazdagítja.

Miután az ujjirodalmi társasága F.M.K.E. működési területén alakul, engedtecsék meg nekünk, hogy az első üdvözlés is miénk legyen, akik testvéri szeretettel köszöntjük a Reviczky-Társaságot, új szövetséges társunkat a magyar művelődés terjesztésében.

Hazaifias üdvözléssel:

Clair Vilmos,
főtitkár.

Gyurky Géza,
tb. elnök, ügy. alelnök.

„Az új irodalmi társaságnak testvéri érzéssel kíván hódítást, a magyarság javára diadalokat a művelődés birodalmában — a debreceni Csokonai kör“.

„Szíves üdvözlötököt küldik Barkóczy dékán, Nagy Elemér Rozsondai collegiumi tanárok Székelyudvarhely“.

Üdvözöketek küldtek még a Bácsbodrogi Irodalmi társaság, Palágyi Lajos és még számosan.

A megalakult társaság a folyó év őszén — októberben — egy országos nagy ünnepséggel fogja nyilvános működését megkezdeni, melyre már is több kiváló író és művész ígerte meg közreműködését.

Főispáni látogatás.

Keltz Gyula cs. kir. kamarás, vármegyénk főispánja f. hó 23-án első ízben látogatta meg Ujbánya városát, mely alkalommal igen szíves fogadtatásban részesült. A házakat felcibogozták s tiszteletére két diszkaput emeltek; egyet az első hidnál, egyet pedig a városháza előtt.

A város tanácsa a vasuti állomásánál várta ugy a főispánt, mint kíséretét, kik kö-

vezetett, hol nagy viaszgyertyák árnyéka ide-oda mosgott egy fehérhűs, halovány asszony kékén.

Mikor a szobába léptem, atyám, kiről 10 éves koromig csak annyit tudtam, hogy sok vadásztje volt, a fehér asszonyhoz vezetett s én zokogva ráborultam, össze-vissza csókoltam hideg ajkát s kértem őt, ne aludjék oly soká, hanem jöjjön velem a kertbe virágokat szedni.“

Az *Imakönyvem* c. előlájában előtte van még ez a kép, ez a jelenet:

Nekem ugy tetszik, hogy csak egyszer, Fehér ruhában láttam őt.
Tavasz volt ép', a kedves ákác
Virágzott a ház előtt.
A lemenő nap fényugára
Reszketett ajkán, zárt szemén.
Apám ott állt a ravatalnál
És velem együtt sirt szegény.

„Erről csak ennyit tudok. Emlékeim innen egy kis tót mezővárosba vezetnek“. Felsőkubinba, Mesőóékhoz, akik, mint maga a költő is mondja, nem nagyon érdeklődtek iránta. Meskót hivatalos dolgai-gondjai foglalták el, a felesége meg a maga nyolckilenc gyermekével se győzte, nemhogy még Gyulával is törődhetett volna.

A gyermekek magára hagyták; nem vitték játszani, csak bántották, csufolták. Ozsonnát, mint említi, legutolsóának és legkisebb adagban adtak neki; sokszor nem is adtak. „Olyan volt, mint a bitanglásra hagyott vad csikó: akkor érehte magát legjobban, ha a hegyeken és erdőkön, bogarakat gyűjt-

T A R C A.

Késő bánat.*

A jó családot, kedves arccat,
A kört, hol mindig nyájas szó fogadt,
Nem láttam sok, sok éve már!
A hang, mely visszahitt, nem ért utól,
S lettem rajongó, büszke ifjúból
Tévelygő lautos, kőza proletár.

Ah, én akartam ezt így, én magam,
Hogy elhagyott, bitang, boldogtalan
Legyek s hazátlan, mint a szél.
Üzött a vágy egy szebb vitág után;
Pedig, hogy ezt elveszti, jól tudám,
Ki oda tart, s az is, ki odaér.

Mentem . . . forró láz tarka képeket
Rajzolt élelm; szívem nem érezett
Se csüggedést, se bánatot.

Igy van, hogy néha mély sebet kapunk,
S nem érezzük mindjárt, nem jajgatunk:
De később annál fájóbban sajog.

Egy rossz szó nem sok: köztünk nem esett.
A ház, ahol mindeki szeretett,
Nem ismert haragot soha.
S mégis jobb, — szoltam — hogy haragzauanak,
Csak legalább ne szánuakozzanak.
Szánásnak megvetés a rokona.

Csak áltatás volt! Könyveket rabol
Szemből most az önvád s valahol
Szeretnék sírni, mint az ég.
A jól ismert, barátságos szobák
Hivnak: „Jer, itt mindeki megbocsát!
Csak valld be: Gyermekek, oktalan valék!“

* A költő a Boronkay család körében Léván töltött évekre emlékezve írta ezt a verset.

A néminek nincsen haragja rád,
Jóságos arcát, szép ezüst baját,
Kérleld meg, újra nézheted,
S két szép leánya, — kedves két rokon! —
Titkolni fogja majd, habár zokon
Vevé hossza közömbösségedet.

Minek mentél el, kába, önfűjű!
A társaságnak tisztes, egyszerű
Munkása volnál most te is.
Komoly egyént és jó családapát
Birhatna benned most a társaság,
S nem álmódót, ki eber is, nem is!

De én a hívást nem követhetem!
Elég volt egy világot vesztenem;
Oh, dalvilág, maradj enyém!
Magános életem késő bánatán
Egyhitek-e, ha vádolom hazám,
Hogy költőjét lenézi, mert szegény?

Reviczky Gyula.

Reviczky Léván.*

„Az én életem emlékeimmet kezdődik, írja Reviczky Gyula. Amire nem emlékszem, az nem is tartozik történetemhez. Mondják, hogy boldog perceinket, mert gyakran gondolunk rájuk, el nem feledjük egyhamar. Én azonban nagyon kevés emléket tartottam meg gyermekkorom első éveiből. Talán nem voltak emlékeztető méltók. Ugy három éves lehettem s épen sósákt ettem a kertben, midőn valaki kéznél fogott s szó nélkül egy homályos szobába

* Paulovics István dr. „Reviczky Gyula“ című életrajzából.

szil e helyen is megemlítjük vármegyénk népszerű alispánját Mailáthot, Dr. Beica Pál ügyvédet, Rudnyánszky főszolgabíró, Persay megyei főügyészt, K. Krafft Dezső árvászkai jegyzőt, Dr. Rajczy Géza főispáni titkárt, Tichy József pénzügyigazgatóság titkárt.

Az állomásonál *Kotiers* Emil polgármester üdvözölte az érkezteteket, azután mindannyian kocsiakra ültek s behajtottak a városba.

Az első diszkapunál tanítók vezetése mellett az áll. el. iskola növendékei állottak sorfalat. A főispánt lelkesen megjeljezték és énekszóval fogadták. *Dubay* József VI. O. növekedék üdvözlő beszédet mondott és a tanuló ifjúság nevében virágcsokrot nyújtott át. Innen a menet egyenesen a városháza elé hajtott, ahol a város hölgyközsége nevében *Kotiers* Emilné, a polgárság nevében *K. Krafft* Károly ny. táblabíró üdvözölte a főispánt, ezek *Baumann* Edinke gyönyörű csokrot adott át. Fél-tizenegy órakor emutalkozott a város tisztikara, utána pedig bizalmas jellegű értekezlet volt, melyen csak meghívottak vehettek részt. Tizenegy órakor a főispán a különböző egyesületek és testületek tiszteletét fogadta. Tizenkét órakor privat latogatásokat tett.

Délután egy órakor kezdődött a társasébred, melyen 65 személy vett részt. A főispán és kíséretén kívül, mint vendégek, részt vettek az ebéden *Muznay* főerdőtanácsos a szarnóczi erdőhivatali és *Dievald* erdőtanácsos a garamerevi erdőgazdálkodás képviselőjében és több körjegyző a szentkereszti járásból.

Az ebéd t. u. 4 óráig tartott. Pohárköszöntőket mondtak: *Kotiers* Emil városi polgármester. Foglalkozott beszédében a város történetével, kiemelte mindazon óhajtanácsokat, melyek *Ujbánya* felvirágkoztatásának lennének hivatva előmozdítani, beszéde végén a főispánt elvált. *Baumann* Győző rendőrkapitány költői lendületű beszédében ugyanúgy a főispán egészségére kívánt poharat üríteni.

Főispán válaszul a pohárköszöntőkre, beszédében annak a meggyőződszerű hitének adott kifejezést, hogy ha a városok a vár megyékkel és az állammal közösen

együttműködésben munkálkodnak, úgy mindnyájunk boldogulása biztosítva lesz...

Missik István iskoláigazgató Mailáth István alispánt elváltte, ki odaadó és lelkes működésével az egész vármegye osztatlan bizalmát kiérdemelte.

Both Ferenc Persay főügyész egészségére emelt poharat. Jekkel és Pányik káplánok a vendégeket elváltte. Ugy Mailáth alispán, mint Persay főügyész meleg szavakkal köszönték meg a szives megemlékezést és figyelmet; mire a főispánnak a szíves fogadtatást megköszönő szavaival az ebéd véget ért s a társaság kedélyes hangulatban oszlott széjjel.

Városi közgyűlés.

A képviselőtestület f. hó 24-én folytatta a 21-én elnapolt rendkívüli közgyűlését.

Az 1913. évi költségvetés lefolytatván a pénzügyi szakosztálynak az alkalmazottak, díjakok, rendőrök, szolgák és cseledek részére az 1913. évre adandó családi pótlék megszavazására vonatkozó indítványa elfogadott.

Az önkéntes tűzoltó-egylet részére 5000 korona segélyt szavazott meg a közgyűlés.

A „Káka“ hegyközségnek 24 korona állandó segély iránti kérelmét a képviselőtestület teljesítette.

A szervezeti szabályrendelet 59. 60 és 62. §-ai megváltoztatása mellett a közgyűlés a számvevőt, pénztárost és ellenőrt felmentette a szolgálati övadék letétele alól.

A nyári ingyenes közfürdő létesítése és elhelyezése kérdésében a közgyűlés utasította az egészségügyi és pénzügyi szakosztályt, hogy együttes javaslatot terjesszenek a képviselőtestület elé.

A „Zöldkert“ nevű teleknek 30 ezer korona vetelárban leerdő megvételére a polgármester felhatalmazást nyert.

A fogadó, vendéglő, kávéház és kávémerési iparokról, — továbbá a szemétfuvarozásról szóló szabályrendeletek elfogadottak.

Az alispánnak a gyepmesteri telep létesítése tárgyában a polgármesterhez intézett leiratára a közgyűlés elhatározta, hogy a telep létesítése érdekében a törvényhatósághoz segélyért feliratot intéz.

Türtem, reméltem, megalázva
Idegenek közt éltem én...

éneklő később s nincs okunk kételkedni benne, hogy csakugyan idegenek voltak hozzá azok az emberek, kik annyira se gondoltak vele, hogy — ha már a terhükre volt is — legalább a testi épségére vigyáztak volna. Egyszer majd belefut a kert alatt folydogáló patakba.

„Keskeny, korlát nélküli hid volt rajta, írja a *Kiket hoz a négyökrös cséza* c. regénytörredékben, a hidon pedig egy nagy kő. Gyakran erőlködtem, hogy ezt a követ a vízbe taszítsam. Egyszer sikerült is, csak hogy nem bírván a kötél elválni, én is utána pottyantam a vízbe. Aztán, mikor a fehérruhás asszony már kiterjesztette felém a karját és még néhány korty víz engem is oly csendessé tett volna, smilyenné ő lett, ekkor valami neveletlen pásztorgyerek hajamnál fogva kihúzott az élet piszkos és sáros partjára“.

Ez, meg egy másik körülmény volt az oka, hogy még abban az évben, 1861. november havában, atyjának a huga, özv. Boronkay Ignácné, Reviczky Antónia vette magához s vitte Lévára.

„A kert alatt egy kis patak folyt. Egy reggel épen a kertben futkároztam s kis kezeimmel a napon sütőreztető kis halak után kapkodtam. Egyszerre egy szőke, tót parasztleány futott hozzám, hevesen magához szorított, csókolgatott s egypár krajcárt szuszatva apró kezembe, egyre csak azt

Az iparos és kereskedő tanonciakolák tandíjai a felemelt államségély arányában leszállítottak.

A „Hazai villamosági r. t.“ övadéknak kicserélését a közgyűlés megengedte.

A városi szállodai berendezésekre felügyelő bizottság elnöke: Dr. Frommer Ignác tisztelő lemondván, helyébe egyhangúlag Dr. Lakner Zoltán kórházi főorvost választotta meg a közgyűlés.

Az egészségügyi bizottság Dr. Frommer Ignác, Dr. Karafiáth Marius, Dr. Lakner Zoltán, Dr. Prieszner Gyula, Dr. Weinberger Adolf megválasztásával újra megalakítottatott.

A keramiai gyár r. t. övadékát a közgyűlés kiadatta.

Néhány folyó ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Különlélek.

— A Léva-surányi vasút létesítése érdekében május hó 29-én, csütörtökön, *Báthy* László prépost vezetése mellett küldötté járt vármegyénk főispánjánál. A küldötté tagjai voltak: ifj. *Lakner* László, *Levatic* Gusztáv, *Oródy* Endre, dr. *Karafiáth* Marius, *Ráegha* Ernő és dr. *Gyapay* Ede, akikhez a vállalat részéről *Fried* csatlakozott. *Báthy* László a küldötté nevében kérvényt nyújtott át a főispánnak, amelyben arra kéri, hogy a Léva-surányi vonalnak kiépítését, mely különösen a verebelyi járásnak 11 községét öleli fel — a vármegye anyagi támogatásával — a törvényhatósági közgyűlésen hathatósan mozdítsa elő. A nevezett vasutnak kiépítése maga után vonhatja a Léva-bakabányai és Léva-ípolysági vonalak létesítését. A Léva-surányi vonalnak kiépítése nemcsak nem szünteti meg a Léva-verebelyi vonalnak létesítését, hanem azt még inkább elősegíti, mert a vasut vonala Garamölkig közös lévén, sokkal kisebb érdekeltiséget kell összehoznia a Garamölk-verebelyi ágra és amint ez az érdekeltiség is meglesz és Nyitrávármegye megadja a kívánt hozzájárulást, a cég nyomban hajlandó kiépíteni a verebelyi ágat is, amelynek biztosítására kész az alispáni hivatalhoz 280 ezer korona övadékot letenni. — Ugy a főispán, mint

hajtotta: „Én vagyok a maga anyja! én vagyok a maga anyja!“ Tagadólag rástam fejemet s a fényes krajcárokat egymáután szebembe csuszatva, azt mondtam, hogy az én mamám selyemruhás, halovány dáma, aki mindig alszik, s nem akar velem jönni a mezőre virágokat szedni. Erre a parasztleány szedett nekem virágokat, aztán, bármiképp szabadkoztam, újra magához ölelt, újra össze-vissza csókolt. Aztán fogta a batyuját és ment; csak még egypárszor visszanézett“.*

Ez az igénytelenségében is megható epizód volt az oka annak, hogy Reviczky Gyulát özv. Boronkayné magához vette.

Örömmel vált meg a Meskő-családtól. Még bucsuzni sem akart tőlük.

A hat éves kis fiút a nagynénje s ennek két leánykája a legnagyobb szeretettel s gyöngédséggel vette körül. A „szürkehajjú asszonyosság“ s leányai mosdatták meg reggel; ők öltöztették, fésülték s vitték magukkal sétálni. Meséltek neki; megtanították írni, olvasni, imádkozni. Maguk mellé ültették, ők raktak a tányérrá, ők vetkőztették le s fektették a „zöldszőrös gyermekágyba“.

Bár makacs goromba, sokszor engedetlen volt, sohasem érezte vele neheztelésüket. Jók voltak hozzá, szerették s ezért a szeretetért a költő hálás is volt mindig.

Léván végezte elemi iskoláit s a Bo-

* *Kiket hoz a négyökrös cséza*. Röpke Ivek 1877. 7. sz.

ve, egyedül kóborolhatott. Elvadult és huzódott az emberektől. Nőtt, mint a burján; apai-nyai szeretet nem goldozt, a családi tűzhely melege nem tette neki a világot otthonosá. Apja nem törődött vele; meg sem is látogatta egyszer sem, kosztipénzt is csak nagyritkán küldött érte.

A „magány“ bánatosszavú költőjének ilyenek voltak azok az évei, melyekre vissza tudott emlékezni.

Te vetted át, midőn születtem,
Kis bölcsőmet te ringatád.
Bus dajkadal gyanánt fülemben
Zsong most is: nincs apád, anyád!

Bolygok mindig sötétben, árnyban;
Szülőföldem sem ismerem.
Bus téldön családi fészek
Védő melege nem fogadt;
Anyai csók, epedtem érted
S lettem közömbös arcokat.

(Magány).

Szeretet rem vette körül. Nem érezte az édes anya csókját, nem a családi élet boldogságot árasztó melegét, a szülő örökös gondját. Nem volt mellette senki, aki gondot viselt volna rá: ha sirt, letörölte volna könnyeit a szeretetet mutatott volna a boldogtalan, kis árva iránt. Látta, hogy rokonnak terhe van; hogy nem gondolkodt vele, hogy lépteit senki sem vizsgálta. Érezte, hogy nagyon megtört s ez a lealázó helyzet, ez a mostoha bánásmód csüggedéssel, bátortalansággal, bizalmatlansággal töltötte el ártatlan, gyermeki lelkét.

az alispán megígérték a küldöttségnek, hogy tőlük telhetőleg mindent meg fognak tenni ezen vasutak létesítése érdekében.

— **Szakfelügyelői látogatás.** Győry Vilmos, miniszteri szakfelügyelő, május hó 25.-én és 26.-án hivatalosan meglátogatta az irtalmasszervezet vezetője alatt álló polgári leányiskolának összes osztályait. A látogatás után a tapasztaltak felett minden tekintetben teljes megelégedését és a legnagyobb elismerését fejezte ki a buzgón és kiváló szorgalommal működő tantestület előtt.

— **Gyászhir.** Egy köztisztviselőben álló matrona elhunytáról vesszük a szomorú gyászhirot, mely mély megilletődéssel tölti el mindnyájunkat. Özvegy Huberth Dánielné Nowy Paulina úrasszony, nehai Huberth Dánielnak, a gróf Hunyadi Kálmán-féle uradalom egykori jószágigazgatójának özvegye, tegnapi, május hó 31.-én életének 79. évében, gyermekeitől környezve, hosszas szenvedés után Léván elhunyt. A boldogult úrasszony azon régi jó magyar asszonyok közé tartozott, kik a jótékonyág gyakorlásán kívül boldogságukat ferje és gyermekeinek szeretetében lelik, kik nemcsak ekességei, de hűséges gondozói is a családi tűzhelynek. Gyöngéd, hűséges hitves, gondos, szerető édesanya volt. Azert a Mindenható Isten különös kegyelme megengedte, hogy hosszú ideig elhett szerettet ferjével zavartalan boldogságban a gyermekeit a haza és a társadalom hasznos tagjaivá nevelhette és saját szemével láthatta őket előző pozíciókban, általános becsületben részesülve. Tizenegy év e őt visszaléte el férjét s azóta csendes visszavonultságban áldozott kedves halottja emlékének s egyedül gyermekeinek éit, mig nem most az Isten jószágába vetett bizalommal csendesen elhunyt. Benne Huberth Vilmos, a levai ügyvédi kar kiváló tagja édesanyját gyászolja. A boldogult úrasszony hűt tetemeit ma, június 1.-én délután 5 órakor fogják örök nyugalomra helyezni. Elhunytáról gyászabborult családja a következő gyászjelentésben értesít: Huberth Vilmos és neje Konkoly Thege Margit és fiai Pista és Pál; — Huberth Jolán és férje Kherndl János; — Huberth Aladár és neje Gesell Zsuzsa és leányai Rozsi és Jolán; — Huberth Béla és neje Proszwimmer Vilma és fiai Dani és Sándor;

ronkay-család körében tanult meg németül. Ennek a három nőnek gyöngéd figyelme szerető gondoskodása, bálás módja kétségtelesen nagy és jótékony hatással volt a fejlődő gyermekekre.

Ők csatigatták árva szívemet,
Az Isten ezt nekik fizesse meg.

Arra a négy estendőre, mit Léván töltött, kedvesen emlékezett vissza mindig, mert ez az idő volt legboldogabb kora, a játszi, gondtalan pajkos gyermekkor sohasem feledhető ideje.

Apja 1859-től 1865-ig nyakára hágott minden vagyonának. Éit, vigadott, — a jelenel, a jövővel pedig mit sem törődött. Vagyonának a romjaiból egy pár lovat és kocsit mentett meg s ezzel jarta be ismerőseit, rokonait ország-szerte. Ezeknél aztán, lovas-tól-kocsistól, hónapokon át tengődött s jó sckáig élvezte egy Reviczky-nél, Beckón is a vendéglátást. Pénzvararait növelte, hogy 1861-ben Trencsénben, újra házasodott. Második felesége egy szegény trencsényi ügyvédnek volt a leánya, egy Seipel Anna nevű varrónő, kit nem a szeretet, hanem a név, az urhatnamság, a látszólagos vagyon vitt Reviczky Kálmánhoz. Róla éneklí a költő:

Szidott, gyűlölt, haraggal néze rám;
Nagy dáma volt a kevély a mostohám.

Ehhez a kevély mostohához s könyvelmü apjához került vissza Reviczky Gyula Pozsonyban, 10 éves korában, 1865-ben.

— a saját és az összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett édes anyjuk, nagyanyjuk, anyósuk, testvérük, nagyrónjuk stb. özv. Huberth Dánielné szül. Nowy Paulina úrasszony hosszas szenvedés — a halotti szertésekéj-tatos felvétele — után f. évi május hó 31.-én, életének 79-ik évében, jobb létre szerderült. A megboldogult hűt tetemei június hó 1.-én vasárnap délután 5 órakor fognak lakásán (Ladányi-utca) beszenveltetni és a levai sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. évi június 2-án reggel 7 órakor lesz a levai r. kath. plébánia templomban a Mindenhatónak bemutatva. Léva, 1913. május hó 31.-én. Áldás és béke huzva.

— **Versenylovészet.** A tanítóképző-intézet növendékei ma déután a honvédségi lövőtéren versenylovészetet tartanak. Az érdekes versenyre, amely délután 3 órakor kezdődik, a vezetőség lapunk utján hívja meg a tanügy barátait és az érdeklődő közönséget.

— **Negyvenéves írói jubileum.** Kőrömbányán május hó 25.-én ünnepeitök Odessalchi Artur herceg negyvenéves jubileumát. A herceg tiszteletű és barátai nagy számmal voltak jelen a ritka szép ünnepségen, amelyre az országos leváltár és a történelmi társaság is képviselőket küldött. A város közönsége nevében Szemethanovics József polgármester üdvözölte a jubilánst. A történelmi tarsulat nevében Csányi Dező üdvözölte a tudós herceget, aki nagy meghatottsággal köszönte meg a szives megemlékezést és üdvözölte. A herceg az ünnepség után a nála megjelent társaságot megvendégelte.

— **Gyászhir.** Nagy részvétellel közöljük a szomorú hirt, hogy Vetzél István, garamszentkereszti prépost-plébános, tiszteletbeli kanonok, püspöki uradalmi főfelügyelő hosszas szenvedés után, életének 59-ik évében, Budapesten, az irtalmasszervezet kórházában, május hó 22.-én elhunyt. A megboldogultban dr. Radnai Farkas beszercebányai püspök hűséges udvari papját, hívei jószívü lelképászorukat, vármegyénk pedig a vármegyei életnek egyik nagytekintélyű tagját gyászolja. Hűt tetemeit a püspök Garamszentkeresztre szállította, hogy azon a helyen pihenjen, ahol közel 30 évet töltött el életéből buzgó működésben. Teme-tése a község és vidékenek őszinte részvete mellett május hó 26.-án volt. — Áldás és béke porain!

— **Tanulmányi kirándulás.** Az irtalmasszervezet vezetése alatt álló polgári leányiskola tanulói, a női kereskedelmi és kézimunka tanfolyamok növendékei május hó 27-én tanulmányi kirándulást tettek Visegrádra. A kirándulás bővebb leírását lapunk jövő számban fogjuk közölni.

— **Gyászhir.** Tuka Antal, városunk szülőtte, seimecbányai nyugalmazott igazgatótanító, akit legutóbb a levai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatójává választott, de súlyos betegsége miatt ezen állásáról kénytelen volt lemondani, mielőtt azt elfoglalhata volna, — mint őszinte részvétellel értesülünk, — Pécsért, május hó 25.-én, életének 56-ik és boldog házasságának 35-ik évében, hosszas szenvedés után, családjának mély fájdalomra meghalt. Hűt tetemeit beszenvelés után Levára szállították és május hó 28.-án, délelőtt 10 órakor a róm. kath. temetőben levő családi sírkertben helyezték örök nyugalomra. A boldogultban, aki mint buzgó és pártatlan szorgalmú tanító 32 éven át működött Seimecbányán, övsi a legjobb és forró szeretett családapát veszítették el, akinek elhunytá alkalmával a mélyen sajtott családnak gyászában őszinte részvétellel osztoznak szegysámu rokoni, barátai és ismerősei. — Áldás emlékezetén és béke porain!

— **Pénztézetek fuzója.** A Verebelyi Takarékpénztárba, a két intézet igazgatóságának a fuzóra vonatkozó megállapodásait a május hó 29.-én tartott közgyűlésen ratifikálták. A Verebelyi Takarékpénztár 1910-ben alakult a Privigyei Népbank és a Levai Takarékpénztár egiszte alatt 200 ezer korona alaptökével. Az

Aranyosmaróti Takarékpénztár, amelynek Verebelyen már van fióktelepe, 1872-ben alakult meg, jelenlegi alaptökéje 2 millió korona.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A „Bárvármegyei Általános Tanítóegyesület” 1913. évi június hó 14.-én délelőtt 10 órakor Léván, a város háza dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata: 1. Előzői megnyitó, tartja Moszáry János alelnök. 2. Dr. Ruffy Pál min. tanfésos előadása a „Patronage” intézményről. 3. Az új tanterv bírálata. Előadó: Missik István, (Ujbánya.) 4. „A magyar nemzeti iskola”. Előadó: Kántor István, (Valkház.) 5. A „József Főherceg Tanítók Ház” gondnokának választása. 6. A közgyűlés tagjai a „József Főherceg Tanítók Ház”-ba vonulnak, hol Vég István egyeületi elnök felavató beszédet tart. Délután 1 órakor társasbéd a „Városi Vigadó” dísztermében. Egy teríték ára 3 korona. A társasbédében résztvevni óhajók tisztelettel felkérnek, hogy erre való jelentkezésüket — legkésőbb június 12.-ig — az egyeület titkárához (Bányai Ferenc tanító, Léva) küldjék be.

— **Halálesetek.** Kiss Sándorré, szü. Pólya Erzsébet, boldogult Kiss Sándor nagykálnai ref. tanítónak özvegye, május hó 27.-én, Salkonán, 63 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunytban Pólya Lajos lelkész, Pólya Károly nyug. honvédezredes és öz. Gunyits Györgyné, nővérükét gyászolja. — Nyitry Jánosné, szül. Csereik Mária május hó 27.-én hosszas szenvedés után, életének 65. évében elhunyt. A megboldogult, kinek hűt tetemeit nagy részvét mellett május hó 31.-én helyezték örök nyugalomra a r. kath. temetőben, — nehai Cserei József kegyesrendi főgm. tanárnek nővére volt. — Nyugodjanak bekeben!

— **Rendőrtisztek kongresszusa.** Az ország rendőrtisztszei ez evben július hó 12., 13. és 14.-én Győtt tartják meg a kongresszust, amelyen Geguss Daniel, Bernoldik Nándor és Peterdy Kálmán lesznek az előzők. A kongresszus befejezése után a rendőrtisztek Esztergomba rándulnak, ahol Peterdy Kálmán a rendőrkutyákat fogja bemutatni.

— **Magyarosodás Garamujfaluban.** A helybeli tanítóképző-intézetnek III. éves növendékei május havában a pedagógia tanárának vezetése alatt meglátogatták a garamujfalui népiskolát a magyar nyelv tanításának megfigyelése végett nem magyarajbú iskolában. A magyar szónak a tot gyermekeknek sz ajkán való tiszta megcsendülése mély nyomokat hagyott hatra a leerdő tanítók lelkében; a pszichikum logikai és etikai elemeinek mozgósításával kapcsolatban nagymértékben megerősítette bentök e hazához való ragaszkodás tudatát. Garamujfa ur tantestülete Báthy Gyula, esperes-plébánossal az élen, fényes kulturmissziót teljesít.

— **Letört bimbó.** Még el sem hervadt a korozat, amely Taby Lajos postásé távirdatizst és neje kedves Lajoska fiuk sírjára helyezték, — a vörheny újabb áldozatot követelt a mélyen sajtott szülőktől, akiknek mérhetetlen fájdalomra május hó 25.-én Laci névű 5 éves fiacskájuk rövid szenvedés után elhunyt. A kettős gyászabborult szülők irant igen széles körben a legőszintebb részvét nyílvánul.

— **Eljegyzés.** Kempfner Simon jónevű levai kerekedő eljegyezte Hamburger Józsefnek, városunk régi és előnyösen ismert szabócég tulajdonosának keves leányát, Olgát.

— **Gyászbeset.** Széles körben keltett nagy részvete a szomorú hirt, hogy öz. Lipsey Janosné, szü. Tóth Mária úrasszony május hó 28.-án, életének 82-ik évében, Garamszőlősen, hosszas szenvedés után meghalt. A megboldogult jölelkü úrnőben Lipsey Albin garamszőlői körjegyző forró szeretett édesanyját gyászolja, akinek hűt tetemeit május hó 29.-én délután 5 órakor a garamszőlői r. k. sírkertben tették örök nyugalomra. — Áldás és béke porain!

— **Az országos gazdaggyűlés programja.** A június 18.-án Kassán tartandó országos gazdaggyűlésnek két fő tárgya lesz:

A mezőgazdasági termelés védelme és a gazdák szervezkedése ezen védelemnek a törvényhozásban leendő törvényesítésére. A tárgysík előadója gróf Desseffy Emil és Meskó Pál. A meghívókat, melyek részletes programját tartalmazták a gyűléssel kapcsolatos tájra kirándulásoknak és a Tokaj hegyaljai kirándulásnak, — a Gazdaszövet-ség e napokban küldötte szét.

Kisgazdáknek svajci utazása.
Vármegyénk néhány községéből Bornemisza Gábor gazdasági felügyelő és Krajcsik Jenő gazdasági egyesületi titkár vezetése mellett egy társaság indult el április hó 30-án Svajcra, melynek egyes kantonjait látogatták meg. Az utazás személyenként csak 150 koronába került. Kisgazdánk közül a következők vettek részt a tanulságos kirándulásban: Csonka János, Lócsai János, László János, Mészáros Dávid, Mészáros János Felsőszecseről, — Kemény Gyula Alsószecseről és Pólya András Kiseővárról. A kirándulás célja a svajci tehénzetet, a bel- és külterjes gazdálkodás tanulmányozása és főleg a tenyésztéssel kapcsolatos volt. Összesen 28 tehenet és 3 borjút vásároltak 34 ezer korona értékben s így egy-egy tehennek átlagos ára 1200 korona. Tehenet vettek, illetőleg hozattak: Lócsai János, Mészáros Dávid, Mészáros János (2—2 darabot), László János, Juhász János, Csonka János (1—1 darabot) felsőszecsei, — Kemény Gyula (2 darabot), Kúcs Gyula és Kemény Lajos (1—1 darabot) alsószecsei, — Kabát János nagyodi, — Gyurcsák János kiskoszmályi, — Salavári János, Tusán Gergely, Trenkusz Mihály nagykoszmályi, — Juhász Kálmán felsőgyörödi, — Szemesi István, Szemesi Lukács, Szemesi György, Hráskó Mihály, Hráskó Pál garamkesszi, — Simonyi Lajos, Kovács János nagykálcsi és Pólya András (2 darabot) kisseővári gazdák. — Tíz napi sokoldalú tanulmányozás és a látványok megtekintése után a kirándulók szerencsésen visszaérkeztek Lévára. A vásárolt állatok kiosztá a legnagyobb megelégedés közepén folyt le. A fentnevezett kisgazdától példát vehetnek a többiek is, mert azok most már kizárólag fajmarhák tenyésztésével foglalkoznak s ennek tulajdonítható azon kedvező körülmény, hogy vármegyénkben a lévai járás az állattenyésztés terén az első helyen áll.

Az ajánlott levelek feladásának új módja. Az ajánlott levelek feladásával kapcsolatos új eljárás május hó 1-én lépett életbe és az eredmények szerint — úgy látszik — nagyon jól bevált, mert már az első hónapban több ezer ajánlott levelet adtak föl e módon. Az új eljárásnak felkarolása igen öröndetes, mert megkönnyíti a föladókat, akik minden várakozás nélkül adhatják föl leveleiket mindenütt és gyorsítja és megkönnyíti a posta munkáját is, mert nem kell minden levélről bevételt kiállítani.

Letartóztatás az esküvőn. Esztergomból írják: *Tóth* János parkányi őrmester ma egy hete tartotta meg esküvőjét. Amikor a násznép a polgári házasság megkötése után a templomba akarta kísélni az ifjú párt, megjelent a helyszínen két csendő és az aranyosmaróti ügyészség rendelkezésére letartóztatta a vőlegényt.

Vallási statisztika. Most tették közzé a magyarországi népszámlálás pontos adatait s azert még csak most lehet az egyes vallásfelekezetek híveinek számát közölni. Az adatok szerint hazánkban van róm. kath. 10.888.338, — görögkeleti 2.986.874, — görög egyesület 2.025.425, — református 2.621.601, — ág. b. evang. 1.340.195, — izraelita 942.406, unitárius 74.296, — egyéb 17.142.

A közigazgatás államosítása. A vármegyei usztviselők mandátuma az egész országban a folyó év végével lejár s így december hónapban általános tisztújítást kell tartani. Olyanféle hírek keringenek azonban, hogy ez az utolsó tisztújítás esetleg elmaradna, mert az államosítás ügye — állítólag — annyira előrehaladt, hogy a jövő év folyamán már az állam veszi át a tisztviselőket. Ha az idevágó törvény valóban létrejönne, akkor a belügyminiszter a tisztújítást rendezetileg elhalasztaná s

azután az állásokat az előléptetés sorrendje szerint már maga töltené be.

Tautótk fűrdőkezdménye.
Vármegyénk kir. tanfelügyelője a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletere alapján felhívja a vezetése alatt álló tankerület tanítóit és tanítónőit, hogy a fűrdőkezdmények engedélyezése tárgyában benyújtandó kérvényeiket a kir. tanfelügyelőség útján terjesszék be a kultuszminiszterhez. A kérvényben pontosan megjelölnöd a fűrdőkezdmény igénybevételének tartama és azon nap is, amelytől kezdve a kedvezményt igénybe venni óhajtják.

A pénz, mint súlymérték. Már többször ajánlották, nagy üzletekben néhol szokásos is, hogy az ezüst- és váltópénzt nagy összegekben ne számóják, hanem mérjék. A mi pénzünk sulya annyira pontos, hogy esetleg súlymérték helyett is használható. Az 1 koronás 5 gramm, a 2 koronás 10 gr., az ötkoronás 24 gr., a húzfűlleres 4, a tízfűlleres 3 gramm, egy kg. egy-, vagy kétfűlleres tehát 6 korona, 1 kg. egy-, vagy kétkoronás 200 korona.

Vizbefutó kis fiú. A városunkhoz tartozó Szent-János-pusztának udvarán van egy méter mélységű medence, amelyben a téglaikat szokták nedvesíteni. Ma egy hete delután *Lukács* József béresnek két és fél éves fiúcskaja rövid időre eltűnt a lakásból, a medencéhez tévedt, beleesett s mikor a szülői megtalálták, már meghalt. Dr. *Horváth* Gyula főkapitány és dr. *Melnyeczky* Károly városi tiszti orvos másnap tartották meg a rendőrközlési vizsgálatot, amelynek alapján a járásbíróság boncolás nélkül engedte meg a kis fiú eltemetését.

Gyümölcsfeldolgozó gépek kiosztása. A gyümölcsfeldolgozó gépek kiosztására a földművelésügyi miniszter ingyen gyümölcsfeldolgozó gépeket kölcsönöz a községeknek, egyesületeknek és szövetkezeteknek, ha igazolják, hogy a termelők gyümölcsüket nem tudják friss állapotban eladni. A gépeket június hó 10.-éig kell kérni.

A nyitrai tűzéraktanya. Hosszas tárgyalások után a múlt napokban fejezték be a nyitrai honvédtűzér-aktanya építkezésének előkészületeit. A taktanyát a sáttortábor Tormos község felé eső részén 21 katasztrális területen fogják felépíteni. Az építés költsége három millió koronában van előirányozva.

Időjárás. Meteor szerint június hónapjának változásai napjai 1., 2., 4., 10., 11., 18., 20., 25., 26., 29. és 30.-ra esnek. Június elseje meleg, száraz, 10-ike körül csapadékos, — 20-ika körül zivataros vagy viharos, amikor jégesők is valószínűek. A hónap vege meleg száraz jelleggel.

A dohány, mint az influenza ellenszere. Nehány hét előtt az egész világ sajtóit bejárta a hír, hogy *Wenck* dr. berlini egyetemi tanár kísérlete alapján biztosan állítja, hogy a dohány a kolerának hathatós védőszere. Ezzel a hírrel kapcsolatban egy német dohánygyáros ezeket írja: Ugy látszik, nemcsak a kolerának, hanem az influenzának is jó védőszere a dohány. Néhány évvel ezelőtt, mikor az influenza-járvány egész családokat tett beteggé, a dohányraktárakban alkalmazott munkások közül azok, a kik abban a helyiségben dolgoztak, s hol az új dohány fűledt, egyik sem kapta meg az influenzát, míg a többi munkásom, a kik közvetlenül nem jutottak dohányra érintkezése, mind megkapta. Az erjedő dohány gőzöket fejleszt, a melyeket a dohányai dolgozó munkások természetesen magukba szívznak. Csak a dohány fermentálása alatt keletkező gőzöknek tulajdonítható tehát, hogy abban a járványos időben a dohányai dolgozó munkásokat megkímélte az influenza.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivataluknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap költésé fennakadást ne szenvedjen.

A P R Ó S Á G O K.

Rovatvezető: *Zuhany.*

Egyszerű felelet. — Tudod-e, hogy az én borbélyom szivesebben megborotvál két keresztényt, mint egy zsidót? Mit? O'yan nagy antiszemita? — Dehogy? De két borotválásért több jár neki, mint egyért!

Magyarzat. — Nos, kram, hogyan izlik a házas élet? Voltak-e már Önök között viták? Viták? Mi jut eszébe? Az én kis feleségem nem tűri meg a vitát!

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Hinfner Béla esperes plébános úr (Zsemleér) 2 zsák burgonyát, Dombay Vilmos földbirtokos úr (Barsendréd) 6 zsák burgonyát, sárosfai Bittó Gyuláné úraszony 32 koronát és özv. Friedmann Samuné úraszony 100 koronát juttattak Stefánia árvaárvánknak.

Fogadják a nemeslelkű adakozók magunk és kis árváink nevében hálás köszönetünket.

Léva, 1913. május 30.

A választmány nevében:

Bellán Sándor tőrökkanizsal Schulte Alfonz négyeleti titkár. négyeleti alelnök.

Nyilvános köszönet.

Friedmann Samu úr elhunytá alkalmával a Lévai Izraelita Négyülethez — koszorú megváltás címén — a következő adományok érkeztek: özv. Friedmann Samuné úrnő 100 kor., Friedmann Jenőné úrnő Bécs 10 kor., özv. Frommer Sándorné úrnő Léva 10 kor., Horn Jakabné úrnő Barsendréd 10 kor., összesen 130 korona. Braun Adolf úr atyja halálának évfordulóján ugyancsak a Lévai Izraelita Négyülethez 5 koronát küldött.

Fogadják a nemeslelkű adakozók az egyület legbálsámbb köszönetét.

Deák Adolf, titkár. Dr. Frommer Ignác, elnök.

Hivatalos közlemény.

1674—913 sz.

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy ámbár a kolera az országot ez idő szerint nem fenyegeti ugyan, a m. kir. Belügyminiszter Ur mégis megokolta tartja, hogy a köztisztaság fenntartására fokozott figyelem fordítassék és már most fogantatassanak azok a köztisztasági rendszabályok, melyek a kolera fellépésének meggátálása és esetleges korlátozása érdekében is jelentőséggel bírnak, miért is a m. kir. Belügyminiszter Ur 71687—913 sz. rendelete alapján a következőket rendelem:

1. Az utcák, terek, utak, árkok és folyók állandóan tisztán tartassanak, a szennyvíz lefolyása biztosíttassék, az árkok és folyók, nemkülönbön a középületek, vasuti indóház, vend.gök, kávéházak, cukrázdák, szállodák, iskolák, ovodák, tömeglakások árnyékszékai naponta fertőtleníttessenek:

2. ivásra használt kutak közelében ruhákat, edényeket mosni tilos:

3. a vágóhidról a vér naponta elszállíttassék, s a vágóhidon a h. d. l. és a h. d. l. alja mérszettel naponta fertőtleníttessék:

4. az összes magán és középületek udvarai, csont-, rongy gyűjtőtelepek, vágóhid, mérszárszék, hentesek s fenti elősoroltak üzletei megvizsgáltassanak.

A fenti rendelkezések végrehajtását személyesen fogom ellenőrizni s a mulasztók ellen a kihágási eljárást megindítom.

Léva, 1913. évi május hó 23.-án.

Dr. Horváth Gyula
rendőrfőkapitány.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1918. évi máj. hó 26-tól 1918. évi jun. hó 1-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Úrmincsek István Sabler J. Dr. Gyapay Ede Zongor M. Vaczai István Gál Rozália	fiú fiú leány	József László József Lidia

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Gyuris János Hrabina Juliaana Kazár János Vrtlik Róza	r. kath. r. kath.

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Tabi László	5 éves	Vörheny
Lukács József	2 éves	Vizbefulladás
Szkladan Katalin	13 éves	Vörheny
Chrenko Erzsébet	1 hó	Gyomor béhurut
Kalinka Mária	20 hó	Agyhártya gyull.
Nyitray Jánosné	66 éves	Méhrák
özv. Mészáros Jánosné	63 éves	Égési-sebek
Szkladan Lajos	3 éves	Vörheny
özv. Huberth Dánielné	78 éves	Agg. kimerülés

Lévai piaciárak.

Rovatvesztő: Dr. Horváth Gyula csendőrkapitány.

Buza m. mássánsként 20 kor. 40 fillértől
20 kor. 60 fill. Kétszeres 17 kor. — fill. 18
kor. 40 fill. Rossz 17 kor. 40 fill. 17 kor.
80 fill. Arpa 15 kor. 60 fill. 16 kor. 40 fill.
Zab 20 kor. — fill. 21 kor. — fill. Kukorica
15 kor. — fill. 17 kor. — fill. —
Lencse 60 kor. — fill. 62 kor. — fill. —
Bab 23 kor. — fill. 24 kor. — fill. —
Köles 12 kor 80 fill. 13 kor. 40 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös ló-
here természetűl arankamentes 175—180
Vörös lóhere, kir aránkás 165—175 Vörös
lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna
termesztől arankamentes 130—138 Lu-
cerna, világos szemű aránkás 115—102.

Nyílttér.

Eladó ház.

Léván Galamb utca 2. számú
ház eladó. Ugyanott egy
elegánsan butorozott szoba is
azonnal kiadó.

Kiadó lakás.

Eötvös utca I. szám alatt
háromszobás lakás azonnal kiadó.

Eladó ház.

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes
és modern uri lakás — szabadkézből
eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a
Kereskedelmi bank Léva.

Kölcsönkönyvtár

NYITRAI és TÁRSA R. T.
könyvkereskedésében LÉVÁN.
Előfizetés bármely nap kezdhető.

AUTÓ
bérelhető

órákra és
napokra

Léván, Városi szálloda.

Házeladás.

A lévai takaré- és hitelintézet
eladja a Dukhon féle házat, mely — a
városból kimenet jobbra a Ladányi utca
legutolsó háza. Venni szándékozók for-
duljanak az intézet igazgatóságához
Lévai Takaré- és Hitelintézet.

Egy tágas üzlethelyiség Petőfi
utca 2. sz. alatt lakással, pince
és mellékhelyiségekkel együtt
augusztus 1-től kiadó. Bővebbet
FROMMER IGNÁCZ, kereskedőnél.

Pigler

Ruhákat fest és tisztít

Gallérokat vasal

Léva

Klapka-utca 22.

AUTO-fuvarozási vállalat!

Modern, gyors és biztos közlekedés!
Elegáns, gyors, legújabb típusú és a
legkényesebb izléseket is kielégítő

AUTO bérelhető

bármely órában.

Megrendelhető ifj. KRIEK JENŐNÉL

Mángorló-utca 17. szám.

MA moziba
megyünk!

Az Apolló mozgósínház

műsora érdekes.

SZÁMITSÁ KI
AZ UJJAIN

hogy milyen előnnyel jár Önre, ha
KERN TESTVÉREK
fűszer-, gyarmatáru és
vasnagyszerkedésében
vásárol be.

A világhírű
és legújabb rendszerű

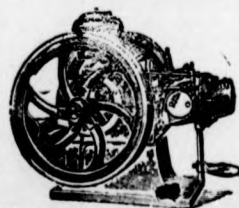
BOLINDER

NYERSOLAJ--MOTOROK

— és azok alkatrészei kizárólag —

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest VI., Podmaniczky-utca 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jót-
álló! Jutányos árak! Kedvező fizetési fel-
tétel! Felvilágosítás és ingyen árjegyzék!

TELEFON 12-76.

Vasuti új menetrend 1913. május hó 1-től.

Kertmegnyitás LANG—KÜN-féle szállodában.

Naponta friss csapolás!
Hagenmacher sör
Zóna
Kitünő konyha
Figyelmes kiszolgálás !!

Tanonc felvétetik
Zubek Vilmos
órá- és ekszerész, Aranyosmarót.

Kiadó lakás.
Léván, Kálnai u. 2. számú házban
3—4 szobás urilakás, kerttel és mel-
lékhelyiségekkel f. évi május 1-től
kiadó. Bővebbet **Szauer Izidor és**
Mór cégnél Léván.

Tánc tanítási értesítés.
Léva város és vidéke nagyra-
becsült közönségének szives tudomá-
sára adom, hogy **1913. június hó**
30 án, a Városi szálló színháztermében
Tánc kurzus
nyitok.
Beiratkozásokat, előjegyzéseket szivességből
Schulcs papírkereskedése fogad el. Junius
23-tól személyesen a terem melletti irodában
Diákcsoport tanítása d. u. 5—7-ig.
Felnőttek este 8—10-ig. Minden
csoportban az One stez és Tivo
stesz lesz tanítva és a Boston is.

Látványos (vizsga táncok) tanítása!
Különlegességek! Különórák!
Családok által összeállított külön
csoportok tanítását elfogadom!
Kérem a n. é. közönséget, hogy a
beiratkozást lehetőleg a megkez-
dés előtt eszközölni sziveskedjék.

Szives pártfogást kér
KREUTZ GYULA
Ü. os. és k. Fensége Erzsébet főhercegnő volt tánc-
tanítója, több fővárosi leányiskola és a Bencés gimn.
állandó tanónakára.

Eladó ingatlanok.
Néh. NYITRAY FERENC
örökösei tulajdonát képező
összes ingatlanok egyen-
kint és részletekben is
eladók. Bővebb felvilágo-
sítást ad Dr. KMOSKÓ
BÉLA ügyvéd, LÉVÁN.

G.-Berzence—Léva. Léva—Csata—Párkány-Nána				Párkány-Nána—Csata—Léva. Léva—Gr.-Berzence			
Gr.-Berzence ind.	604	1225	525	Budapest ind.	705	210	655
Jálna . . .	610	1232	532	Bécs . . ind.	1110	925	1207
Saskó-Váralja*	619	1242	542	Párkány-Nána ind.	540	855	108
Gr.-Szt.-Kereszt	626	1250	550	Köhid-Gyarmath	555	910	123
Geletnek-Szklénó	643	109	609	Kéménd . .	608	928	136
Szénásfalú-Vihnye	649	116	616	Bény . . .	619	934	147
Zsarnóca	711	138	639	Csata . . . érk.	692	944	157
Zsarnóca-Fürész. *	716	143	644	Csata . . . ind.	637	956	205
Garamrév	722	150	650	Oroszka . .	644	1004	212
Rudó	732	201	702	Garam-Damási	653	1012	221
Ujbánya . .	738	207	708	Zseliz . . .	704	1023	232
Bars-Berzence 6. érh.*	748	218	719	Nagy-Salló .	728	1048	257
Gr.-Szt.-Benedek	807	238	741	Alsó Várad .	743	1103	312
Kovácsi	817	249	750	Nagy-Szecsse	748	1108	317
Nagy-Koszmály	828	259	759	Léva . . . érk.	750	1119	328
Léva . . . érk.	843	318	814	Léva . . . ind.	809	1250	328
Léva . . . ind.	504	851	1224	Nagy-Szecsse	827	110	722
Nagy-Szecsse	514	901	1236	Nagy-Koszmály	835	119	730
Alsó-Várad .	522	907	1243	Kovácsi . . .	853	189	748
Nagy-Salló .	546	927	103	Gr.-Szt.-Benedek	908	152	758
Zeliz . . .	609	945	124	Bars-Berzence 6. érh.	914	207	809
Garam-Damási	620	955	135	Ujbánya . .	919	213	814
Oroszka . .	629	1004	144	Rudó . . .	930	225	825
Csata . . . érk.	635	1010	150	Garamrév . .	986	282	831
" . . . ind.	650	1020	158	Zsarnóca-Fürész.	988	247	844
Bény . . .	701	1031	209	Zsarnóca . .	1012	301	857
Kéménd . . .	711	1041	219	Szénásfalú-Vihnye	1016	308	867
Köhid-Gyarmath	723	1053	231	Geletnek-Szklénó	1030	329	903
Párkány-Nána érk.	737	1107	245	Garam-Szt.-Kereszt	1037	337	923
Budapest felé . ind.	837	321	807	Saskó-Váralja	1046	347	937
" " gyors "	831	1286	855	Jálna . . .	1053	355	941
" " . . . érk.	1115	545	1035	Gr.-Berzence .			
" " gyors "	940	200	945				
Bécs felé . . ind.	757		1142				
" " gyors "	826	1185	308				
" " . . . érk.			555				
" " gy. "	1214	540	625				

A garamkovácsii—ar.maróti vonalon.

455	809	1135	704	ind.	LÉVA	évk.	843	316	755
7708	7702	7704	7705		állomások:	7701	7711	7713	
sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat			sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat	
550	840	254	734	U	Garamkovácsi . . . Δ	811	212	650	
557	846	301	740		Kovácsi moocsár (f. m. h.)	749	204	642	
617	906	321	800		Valkócs . . .	738	140	619	
627	916	331	810		Perlep . . .	724	133	603	
637	926	341	813		Ar.-maróti megálló	727	106	546	
642	930	346	821		Petőtelep (m. r. h.)	718	102	542	
650	938	351	832	∇	Aranyosmarót . . . ∩	712	1230	520	

* A 7708. sz. vonal csak minden hétfőn, ha az ünnepnapra esik, akkor kedden és az aranyosmaróti országos vásárok napján közlekedik. Ezen vonat-
hoz csatlakozó 4286. sz. tehervonat Lé-
váról említtet napokon III. oszt. személy
szállításal közlekedik.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **LÉVÁN.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku
állandó gépkiállítás van berendezve.

==== Hazai gyártmányu gépek: ====

Világbirű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Schrantz-féle gőzcséplő kiegészítők, Ganz-féle motorok minden
nagyágban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitűnő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
esész. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Szíves tudomására adom a t. közönségnek, hogy szövetraktáram képvisit azon kellemes helyzetbe, hogy

egy férfiöltönyt

a legfinomabb **angol** vagy **hazai** kelméből **ami** ezelőtt **80** kor. most **50—55** koronáért állithatom elő, készpénzfizetés mellett. Kérem tehát a kedvező alkalmat felhasználni és ruha szükségletét míg a készlet tart, ilyen — előnyösen nálam beszerezni. —

Kiváló tisztelettel

BORCSÁNYI GYULA
férfiszabó.

Eladó birtok.

Lévától egy óra járásnyira fekvő **155** kat. hold prima birtok potom áron eladó. Bővebbet **G U R A AGOSTON K A S S A**. Gazdasági Akadémia címén. ****

**** Eladó ház. ****

Léván Teleky-utca 10. számú **h á z** szabadkézből eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos vagy megbízottja **Dr. Kersék János ügyvéd Léván.**

Császárfürdő. Budapesten. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú Kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hőgyegek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők: hőlög-, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak: Gyógy és szendij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Ujonnann berendezett

RUHATELER.

Nagy választék férfi, fiu, gyermek öltönyök, és férfi felöltőkben, ugyszintén női felöltők, leány és fiu kabátokban

FISCHER NATÁL LÉVA.

Kazinczy-utca 3. szám.

MIELŐTT

KÉVEKÖTELEKBEN

beálló szükségletet fedezné, hívja fel ajánlattételre

KERN TESTVÉREK

nagykereskedését Léván

hol a legjobb és legtartósabb

minőségű kévekötelek

a legolcsóbban szerezhetők be.

Valóban

"Foghygiene"

segít a ragyszerű és utólerhetetlen Rovar ölő

"Vásárolják csak üvegekben".

K a p h a t ó

Léván:
Engel József és fia
Kern testvérek
Knapp Ignác
Pollák Kálmán
Heksch Illés
Kertész Lajos

Ipolszágon:
Dombo K. u. Brack I.
Berczeller M.
Ivots Andor
Csóka József
Weinberger Mór

Ujbányán:
Czervinka M.
Heinrich Ede
Verebélyen:
Czirok István
Erdei József

Pollák Zsigmond
Rosenzweig Bertalan

Zsarnócán:
Fűszek Győző
Veichher Isidor